

Profiel schoolopleider en schoolcoördinator 4OLS¹

Dit profiel beschrijft de rollen van de schoolopleider en schoolcoördinator 4OLS. De taken/competenties die alleen van toepassing zijn op de schoolcoördinator, zijn cursief weergegeven.

De schoolopleider binnen 4OLS

De schoolopleider verbindt studenten, nieuwe docenten, werkplekbegeleiders en instituutsopleiders in de school, treedt op als 'algemeen begeleider en opleider' van de groep studenten op de school en fungeert als het bruggenhoofd tussen de school en de lerarenopleiding. De schoolopleider is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de leerwerkplek, de begeleiding en de beoordeling op de school². De schoolopleider maakt de 4OLS visie (persoonlijke verbinding / de mens centraal, maatwerk voor leerlingen, studenten, startende docenten) concreet in opleidingsactiviteiten en (intervisie)bijeenkomsten voor studenten en werkplekbegeleiders (op het niveau van de school en de opleidingsschool), die de schoolopleider in samenwerking met de schoolcoördinator verzorgt. De schoolopleider ondersteunt de werkplekbegeleiders en stuurt hen aan. Veelal speelt de schoolopleider ook een rol bij de inductie van net afgestudeerde docenten en de begeleiding van nieuwe docenten.

De schoolcoördinator binnen 4OLS

De schoolcoördinator stuurt het opleidingsteam bestaande uit werkplekbegeleiders en schoolopleiders op de school inhoudelijk en organisatorisch aan, organiseert overleg met schoolopleiders en werkplekbegeleiders, stuurt professionaliseringsactiviteiten aan, draagt zorg voor de administratie van begeleidingsgegevens, stemt af met de directie van de school en werkt samen met de scholen en lerarenopleidingen binnen 4OLS bij de ontwikkeling van het samen opleiden conform de visie van 4OLS (persoonlijke verbinding / de mens centraal, maatwerk voor leerlingen, studenten, startende docenten).

Eisen

Schoolopleiders en schoolcoördinatoren zijn minimaal 3 jaar werkzaam als docent en beschikken over goede coachingsvaardigheden. Zij hebben een erkende opleiding tot schoolopleider afgerond, volgen een opleiding tot schoolopleider bij een instituut voor lerarenopleidingen of gaan deze op korte termijn volgen.

Kerntaken

De schoolopleider / schoolcoördinator vervult de volgende kerntaken binnen 4OLS (gebaseerd op de adviesnotitie Adviescommissie ADEF, 2013):

1. Begeleiden en opleiden van studenten en nieuwe docenten in de school.
2. *Organiseren / coördineren van het opleiden in de school.*
3. Bewaken van de kwaliteit van de werkplek, begeleiding en beoordeling in de school.
4. Bijdrage leveren aan (beleids)ontwikkeling op het gebied van het samen opleiden.

Taken

1. De groep studenten wegwijs maken binnen de school en zorg dragen voor de randvoorwaarden zodat studenten aan het gehele schoolproces (zoals vergaderingen, excursies, ouderavonden) kunnen deelnemen.
2. Begeleiden en opleiden van een groep studenten in de school:
 - o voeren van voldoende begeleidings- en evaluatiegesprekken met (groepen) studenten (minimaal 2 overlegmomenten per student per jaar);

¹ Dit competentieprofiel is grotendeels gebaseerd op het competentieprofiel van de schoolopleider/opleidingscoördinator van NOD Haaglanden en de HOS.

² Criteriumgerichte interviews hbo niveau 1 en 2 en beoordelingsgesprekken wo; voor hbo assessments niveau 3 en 4 worden onafhankelijke assessoren ingezet door het assessmentbureau.

- voortgang in het leerproces en onderzoek van studenten bewaken, gepaste actie ondernemen bij eventuele belemmeringen in het leerproces, in overleg met de werkplekbegeleider;
 - bevorderen van de wisselwerking tussen theorie en praktijk;
 - observeren, evalueren en nabespreken van de lessen van studenten (1 keer in het midden van de stageperiode);
 - organiseren van collegiale consultatie en intervisie in samenwerking met de schoolcoördinator;
 - zich verdiepen in de stageleerlijn, opdrachten/leerwerktaken en leerdoelen van de studenten;
 - organiseren van geschikte, brede leer- en verantwoordelijkheidservaringen en ontwikkelmogelijkheden voor de student binnen en buiten de klas en organiseren van feedback van collega's;
 - zorg dragen voor het maken van opnames in de klas volgens de afspraken in de Regeling Beeld- en Geluidsopnames, bieden van een veilige context om video-opnamen met de student te bespreken en op de juiste wijze te interpreteren.
3. Opleiden van studenten binnen 4OLS:
 - vertalen van de visie van 4OLS naar opleidingsactiviteiten;
 - ontwikkelen van het werkplekcurriculum voor 4OLS;
 - organiseren en verzorgen van leeractiviteiten voor studenten binnen het werkplekcurriculum van 4OLS;
 - inventariseren van onderzoeksthema's voor studentenonderzoek.
 4. Beoordelen van het praktijkgedeelte van de opleiding van de studenten in samenwerking met de instituutsopleider:
 - verzamelen van informatie over het functioneren van studenten, onder andere bij de betrokken werkplekbegeleider;
 - vormen van een objectief en onafhankelijk oordeel over het functioneren van studenten aan de hand van de gestelde beoordelingscriteria en geldende procedures van de betreffende lerarenopleiding;
 - voeren van beoordelingsgesprekken met studenten³.
 5. Bewaken van de kwaliteit van de werkplek, begeleiding en beoordeling in de school:
 - aansturen, ondersteunen en begeleiden van werkplekbegeleiders;
 - leiding geven aan gesprekken, overleg en vergaderingen met werkplekbegeleiders;
 - organiseren van intervisie en professionalisering voor werkplekbegeleiders;
 - volgen van relevante ontwikkelingen op het gebied van samen opleiden;
 - borgen dat studenten in de school voldoende ruimte en gelegenheid krijgen om zich in de volle breedte van het beroep te ontwikkelen.
 6. Samenwerken met de instituutsopleiders en de andere schoolopleiders binnen 4OLS
 7. Op overkoepelend niveau meedenken met de scholen en de lerarenopleidingen over het curriculum van de lerarenopleidingen.
 8. Reflecteren en professionaliseren.
- Extra taken van de schoolcoördinator:*
9. *Tijdig (voor aanvang stage) regelen van praktische zaken voor studenten (bijv. inloggegevens, sleutels, VOG, stagecontract).*
 10. *Inhoudelijk en organisatorisch aansturen van het opleidingsteam op school.*
 11. *Organiseren van overleg met schoolopleiders en werkplekbegeleiders op school.*
 12. *Organiseren van (intervisie)bijeenkomsten en opleidingsactiviteiten in samenwerking met de schoolopleiders (op het niveau van de school) en schoolcoördinatoren van andere 4OLS-scholen (op het niveau van de opleidingschool).*
 13. *Signaleren van professionaliseringsbehoeften van het opleidingsteam op school.*

³ Criteriumgerichte interviews hbo niveau 1 en 2 en beoordelingsgesprekken wo; voor hbo assessments niveau 3 en 4 worden onafhankelijke assessoren ingezet door het assessmentbureau.

14. *Afstemmen van professionaliseringsbehoeften op 4OLS-niveau.*
15. *Aansturen van professionaliseringsactiviteiten voor werkplekbegeleiders en schoolopleiders.*
16. *Draagvlak creëren bij collega's, ouders en leerlingen voor de opleiding van studenten.*
17. *Zorgdragen voor de administratie van studenten en begeleidingsgegevens.*
18. *Afstemmen met de directie van de school over het samen opleiden, adviseren in alle zaken die de opleidingsschool betreffen.*
19. *Samenwerken met de scholen en lerarenopleidingen binnen 4OLS bij de ontwikkeling van het samen opleiden.*
20. *Zorgdragen voor de evaluatie en kwaliteitszorg van de begeleiding en opleiding binnen de school.*
21. *Deelnemen aan de werkgroep samen opleiden van 4OLS.*

Competenties

Hieronder worden de competenties van de schoolopleider / schoolcoördinator uitgewerkt volgens de vier bekwaamheidsgebieden van de Velon beroepsstandaard.

1. Opleidingsdidactisch bekwaam

- a. Vormgeven van leerprocessen van (aanstaande) leraren
 - ondersteunt de student/nieuwe docent bij het bepalen van de leeractiviteiten in relatie tot de leerdoelen, passend bij de duur en fasering van hun opleidingsvariant, hun stagedoelen en persoonlijke leerdoelen
 - toont flexibiliteit en creativiteit, zoekt oplossingen om de student/nieuwe docent voldoende ontwikkelmogelijkheden en onderwijsvariatie te bieden en kijkt zo nodig naar oplossingen over de school/locatiegrenzen heen
- b. Voorbeeldmatig opleiden
 - expliciteert, onderbouwt en verantwoordt zijn (opleidings)didactische keuzes
 - vervult een stimulerende rol op het gebied van persoonlijke verbinding en actieve deelname van studenten aan het gehele schoolproces en zorgt voor draagvlak; durft hiervoor voldoende ruimte en mogelijkheden te creëren in de school
 - durft eigen observaties en interpretaties ter discussie te stellen, maakt eigen handelen bespreekbaar
- c. Bevorderen van de wisselwerking tussen theorie en praktijk
 - spreekt studenten/nieuwe docenten aan op concreet waarneembaar gedrag, gebruikt reflectie als effectief middel in de begeleiding en legt verbinding tussen praktijk en theorie
 - vertaalt de ontwikkelbehoeften van studenten/nieuwe docenten naar concrete begeleidings- en opleidingsactiviteiten in het 4OLS-opleidingsprogramma
 - is bereid om deze ontwikkelbehoeften te vertalen naar gewenste aanpassingen in het curriculum van de lerarenopleidingen
- d. Beoordelen van de ontwikkeling van (aanstaande) leraren
 - vormt een objectief en onafhankelijk oordeel over het functioneren van een student aan de hand van de gestelde beoordelingscriteria en geldende procedures van de betreffende lerarenopleiding, verzamelt hiervoor informatie over het functioneren van studenten, bijvoorbeeld bij de betrokken werkplekbegeleider
 - beargumenteert zijn beoordeling op gedegen wijze, legt zijn onderbouwing helder en beknopt vast en geeft constructieve feedback aan de student

2. Agogisch bekwaam

- a. Interpersoonlijk handelen
 - stelt in de begeleiding de student centraal en doet recht aan diens ontwikkelingsproces
 - stimuleert en motiveert de student/nieuwe docent, biedt stapsgewijs meer ruimte voor zelfstandigheid en verantwoordelijkheid

- b. Omgaan met diversiteit
 - o stemt zijn manier van begeleiden af op de behoefte en de leerstijl van de student/nieuwe docent
- c. Begeleiden van de ontwikkeling van beroepsidentiteit
 - o biedt studenten/nieuwe docenten de ruimte om een eigen stijl te ontwikkelen
 - o laat de student/nieuwe docent zelfstandig problemen oplossen, denkt mee maar neemt de verantwoordelijkheid niet over

3. Organisatorisch en beleidsmatig bekwaam

- a. Vormgeven aan samen opleiden
 - o organiseert de leeromgeving van studenten/nieuwe docenten, creëert daarbinnen voldoende mogelijkheden voor persoonlijke verbinding en actieve deelname van studenten aan het gehele schoolproces
 - o stemt af met werkplekbegeleider en instituutsopleider over het opleidingstraject van de student/nieuwe docent, maakt duidelijke afspraken
 - o *geeft – in samenspraak met de schoolleiding – invulling aan de opleidingsstructuur op school*
 - o *organiseert de plaatsing van studenten/nieuwe docenten op een leerwerkplek*
 - o *volgt actuele ontwikkelingen rondom het samen opleiden en vertaalt die ontwikkelingen naar het samen opleiden binnen de opleidingsschool*
- b. Werken in een multidisciplinair team
 - o begeleidt werkplekbegeleiders (trainen, voeren van begeleidingsgesprekken, begeleiden van intervisie, lesobservatie)
 - o onderhoudt regelmatig contact met de instituutsopleider van de lerarenopleiding van de student / nieuwe docent
 - o *begeleidt het team van werkplekbegeleiders bij de uitvoering van hun werkzaamheden, voert regelmatig gesprekken met hen over de voortgang in de begeleiding van de student/nieuwe docent*
 - o *signaleert professionaliseringsbehoeften van werkplekbegeleiders en doet voorstellen voor professionalisering, rekening houdend met het 4OLS-professionaliseringsaanbod*
- c. Bijdragen aan de organisatie van de lerarenopleiding
 - o verzorgt leeractiviteiten op school die het leerproces ondersteunen (bijv. intervisiebijeenkomsten, cursussen/workshops), houdt hierbij rekening met de samenstelling en de behoeften van de groep studenten / nieuwe docenten
 - o *organiseert leeractiviteiten op school die het leerproces ondersteunen, zorgt voor een samenhangend programma*
- d. Bijdragen aan beleid van het opleiden van leraren
 - o creëert draagvlak bij collega's, ouders en leerlingen voor de opleiding van studenten/nieuwe docenten
 - o *werkt samen met de scholen en lerarenopleidingen bij de ontwikkeling van het programma, procedures etc.*
 - o *adviseert de schoolleiding in alle zaken die de opleidingsschool en de ontwikkeling ervan betreffen*
 - o *is belast met de evaluatie en de kwaliteitszorg van de begeleiding en opleiding binnen de school*

4. Ontwikkelingsbekwaam

- a. Reflectie
 - o kwalificeert zichzelf als een voortdurend lerende en reflecterende begeleider
 - o herkent en erkent eigen kwaliteiten en mogelijkheden en houdt ze op peil
- b. Onderzoekend handelen
 - o toont een kritische en onderzoekende houding ten aanzien van het opleiden van studenten/nieuwe docenten en probeert zijn werkwijze voortdurend te verbeteren

- c. Onderhouden van de eigen professionaliteit
 - o informeert zich actief over (ontwikkelingen in) het opleiden van leraren en woont relevante bijeenkomsten bij (intern en extern)

Overige informatie

Dit profiel bevat de taken en competenties voor de schoolopleider en de schoolcoördinator, geordend naar de bekwaamheidsgebieden van de Velon beroepsstandaard.

De 4OLS-scholen borgen dat deze taken worden uitgevoerd binnen de school. Er kunnen verschillen tussen de scholen bestaan met betrekking tot de verdeling van de taken tussen de functionarissen die op de school zijn aangesteld voor de opleidingsschool.